

Regionale Energie Strategie (RES) Groningen

(meer informatie zie: <https://regionale-energiestrategie.nl/default.aspx>)

RES: Wat is het precies?

Nederland heeft in 2015 het akkoord van Parijs ondertekend. De Nederlandse uitwerking daarvan staat in het klimaatakkoord, dat in het vierde kwartaal 2019 is ondertekend. Om deze nationale opgaven te behalen zijn maatregelen benoemd voor vijf verschillende sectoren, namelijk: elektriciteit, gebouwde omgeving, mobiliteit, landbouw & landgebruik en industrie. De focus van de RES ligt op de opgaven van de sectortafels gebouwde omgeving (warmte) en elektriciteit (duurzame opwekking). De RES is het regionale aanbod aan het Rijk van de energie- en klimaattransitie, inclusief uitvoeringsprogramma's. Elke RES moet in principe de CO₂-reductiedoelstelling van 49% in 2030 halen en een doorkijk geven hoe 95% in 2050 kan worden bereikt.

De focus van de RES is gericht op grootschalige duurzame opwekking van elektriciteit op land en op het verduurzamen van de warmtevoorziening. De RES is een instrument om met maatschappelijke betrokkenheid te komen tot regionale keuzen voor:

- De opwekking van duurzame elektriciteit;
- De warmtetransitie in de gebouwde omgeving;
- De daarvoor benodigde opslag en energie infrastructuur.

De RES is ook een manier om de samenwerking tussen alle regionale partijen (overheden en maatschappelijke organisaties) te organiseren. Tot slot is de RES een product waarin staat beschreven welke strategie de regio (Er zijn in totaal 30 regio's in Nederland) hanteert om lokale/regionale energiedoelstellingen te bepalen en te behalen. De RES heeft een horizon van 2030 met een doorkijk naar 2050. De opgave voor Groningen is om in 2030 een bijdrage te leveren aan de landelijke opgave: 35TWh duurzame stroomproductie te leveren en 1,5 miljoen gebouwen (ongeveer 20% van alle) moeten aardgasloos zijn.

Maatschappelijk draagvlak

De gemeenten zijn primair de overheden die de regie hebben op het betrekken van de inwoners bij de energietransitie en hen ook hierover te informeren en te betrekken bij de RES. De RES projectorganisatie kent een werkgroep "Draagvlak". De werkgroep bereidt het volgende voor;

- Breed informeren van inwoners over de energietransitie en het stimuleren van lokaal eigenaarschap
- Voorstellen doen voor financiële participatie
- Een vernieuwende werkwijze ontwikkelen om inwoners te betrekken bij de RES 1.0

Startdocument RES - vastgesteld gemeenteraad 19-09-2019

Het Startdocument Regionale energiestrategie Groningen vormt de start van het beleidsproces om te komen tot een RES Groningen. Deze regionale strategie is erop gericht te komen tot regionale keuzes voor de duurzame opwekking van elektriciteit en de warmtetransitie in de gebouwde omgeving. Dit mondt uit in een voorstel voor de Groninger bijdrage aan de nationale doelstellingen. De RES zal uiteindelijk inzicht verschaffen in de regionale energievraag, energie bespaar- en opwekmogelijkheden en de infrastructuur voor warmte en elektriciteit. De strategie moet minimaal antwoord geven op de vraag hoe en in welk tempo wij de verduurzaming van de gebouwde omgeving willen gaan realiseren en of en hoe we als regio duurzame energie op land willen gaan realiseren. De uitwerking hiervan volgt in de concept-RES (mei 2020) en vervolgens in een definitieve RES (maart 2021).

Het startdocument legt de focus op de volgende Groningse inhoudelijke uitgangspunten:

- a) We redeneren vanuit het regionale perspectief en helpen elkaar, met als resultaat een strategie die in de hele regio op zoveel mogelijk draagvlak kan rekenen.
- b) We gaan voldoen aan de opgave door een realistisch bod, met draagvlak en kwaliteit; oftewel, met projecten die passen bij het Groninger landschap en bevolking, inclusief een goede ruimtelijke ordening van deze projecten. (NB er is een koppeling met het aardbevingsdossier. Het bevestigingsbestendig maken van gebouwen wordt bij sloop-nieuwbouw gecombineerd met het aardgasloos maken van deze gebouwen)
- c) We zetten in op bijkomende kansen voor duurzame en bestendige werkgelegenheid.
- d) De RES Groningen wordt gedragen door de direct betrokkenen en zet in op lokaal eigenaarschap, draagvlak en een eerlijke verdeling van lusten en lasten.

Stappen in de planning om te komen tot de RES

Tijdens het opstellen van de RES, gaat Groningen als 1 van de dertig regio's op zoek naar een gedragen en realistisch bod. De volgende stappen zijn aan de orde:

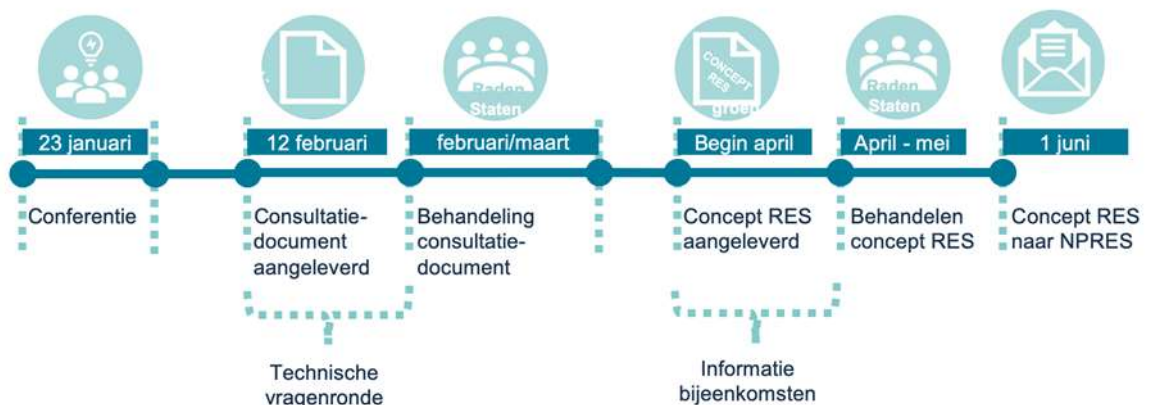
1. Inventarisatie per gemeente van gerealiseerde en geplande projecten voor duurzame opwekking van elektriciteit en warmte. Overzicht van het energieverbruik per gemeente.
2. In kaart brengen van potentiële extra opwekking van duurzame elektriciteit en warmte i.r.t. ruimtelijke kwaliteit en infrastructuur: wat kunnen en willen we extra realiseren?
3. Vaststellen totale omvang bod regio Groningen voor duurzame elektriciteit en warmte (stap 1 + stap 2)
4. Onderbouwing potentiële zoekgebieden en verdeling warmtebronnen en benodigde infrastructuur om het bod in stap 3 waar te kunnen maken

Ijkmomenten / planning

1. Concept RES uiterlijk beschikbaar juni 2020

Zes maanden na ondertekening van het nationale klimaatakkoord levert de RES Regio Groningen een concept-RES op. Het concept-RES wordt ter vaststelling aangeboden aan twaalf gemeenteraden, Provinciale Staten en twee Algemeen Besturen van Waterschappen.

De concept-RES-en van alle dertig regio's worden aangeboden aan het Nationaal Programma RES. Het Planbureau voor de leefomgeving (PBL) zal de kwantitatieve inzet voor de nationale opgave doorrekenen, en het Nationaal Programma RES zal een kwalitatieve beoordeling geven omtrent het besluitvormingsproces. Het proces voor het jaar 2020:

2. RES 1.0 definitieve versie uiterlijk maart 2021 af

Het streven is erop gericht om 1,5 jaar na de ondertekening van het klimaatakkoord een RES 1.0 klaar te hebben, waarbij de terugkoppeling omtrent de waardering van de concept-RES ter harte is genomen. In deze RES 1.0 is concreet gemaakt welke gebieden geschikt zijn voor de duurzame opwekking van elektriciteit, rekening houdend met de maatschappelijke acceptatie, ruimtelijke kwaliteit en andere opgaven. Daarnaast is uitgewerkt welke infrastructuur nodig is om het opwekvermogen aan het net te koppelen en wat daarvan de consequenties zijn. Tenslotte bevat de RES 1.0 de Regionale Structuur Warmte waarin afspraken zijn gemaakt over de verdeling van het warmteaanbod, als voorbereiding op de transitievisie warmte die de gemeenten in 2021 gereed moeten hebben. De RES 1.0 wordt ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Vervolgens wordt de RES 1.0 opnieuw kwantitatief en kwalitatief gewaardeerd door het PBL. De RES 1.0 wordt na vaststelling vertaald in de ruimtelijke plannen van de provincie en de gemeenten. De RES wordt vervolgens periodiek (tweejaarlijks) herijkt.

Informatievoorziening vanuit de projectorganisatie/bestuurscolleges

In december 2019 is de eerste nieuwsbrief verschenen “Energiek” De bedoeling daarvan is de informatievoorziening voor volksvertegenwoordigers te optimaliseren. De inhoud van de nieuwsbrieven is openbaar en mag worden gedeeld. Deze nieuwsbrieven zullen gedurende het proces om te komen tot de RES 1.0. worden ontsloten via de GO-app.